

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld!

Johannes 18:36a

“Zijt Gij de Koning der Joden?” Deze vraag heeft Pilatus aan Jezus gesteld. En de stadhouder verlangt van Jezus een antwoord. Welnu, hij krijgt een antwoord. Daar opent de Rechtvaardige Zijn mond en spreekt: “Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien Mijn Koninkrijk van deze wereld ware, zo zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik de Joden niet ware overgeleverd, maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier.” O ja, de lijdende Borg voor Pilatus is een Koning, een grote Koning, een heerlijke Koning, een Koning, Die het zaligst lot, ver boven alle goën kan schenken. Hij is een Koning, en Hij heeft een Koninkrijk. Hoe heerlijk heeft Hij daarvan in Zijn prediking telkens weer gesproken. Hij is een Koning, Dewelke zonder onderdanen niet zijn kan. Hij is David's grote Zoon en tevens David's Heere! Zijn zaad zal eeuwig zijn; Zijn troon zal heerlijk pralen, zo duurzaam als de zon, zo glansrijk als haar stralen. Pilatus, ge vraagt, of Ik de Koning der Joden ben. Weet het dan: Ik ben een Koning, en Ik heers in Mijn Koninkrijk! Maar Mijn Koninkrijk is van een gans andere orde, dan gij het u voorstelt en voor kunt stellen. O nee, Pilatus, Ik ben geen concurrent van u of van de keizer van Rome. Ik ben geen aardse vorst, maar ik ben een hemelse Koning, geheel andersoortig dan de geweldhebbers van deze wereld. Legioenen van engelen hadden voor Mij kunnen strijden. Trouwens, heb Ik in de afgelopen nacht niet laten zien, wat Ik vermag, toen Ik heel die bende door Mijn machtwoord achterwaarts ter aarde deed vallen? En toen Petrus met het zwaard sloeg en

Malchus een oor afhieuw, heb Ik gezegd steek uw zwaard in de schede, want allen, die het zwaard nemen, zullen door het zwaard vergaan!

Nee, het is waar: Jezus heeft dit alles niet met zoveel woorden tot Pilatus gezegd. Maar Hij had het toch kunnen zeggen, nietwaar? Want zo was het toch? Jezus zegt slechts: “Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien Mijn Koninkrijk van deze wereld was, zo zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik de Joden niet overgeleverd ware, maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier.” Nee, Zijn Koninkrijk is niet van hier. Het is van Boven, geestelijk en eeuwig. Nee, hier voor Pilatus lijkt het er niet veel op, dat Hij een rijk heeft, dat Hij grondt in Zijn eigen bloed. Maar het is toch waar! Straks werpen ze een spotmantel om Zijn schouders, terwijl ze een doornenkroon op Zijn hoofd drukken. Smartelijk, smadelijk, schandelijk. Maar zo moet het, en zo wil Hij het! Terwille van Zijn onderdanen. U kent het nachtgezicht van de profeet Zacharia over Jozua, de hogepriester, staande voor het aangezicht van de Engel des Heeren, bekleed met vuile klederen. De satan klaagt Hem aan bij de Heere, vanwege die vuile klederen. Maar in plaats van Jozua wordt satan zelf door de Heere gescholden: de Heere schelde u, gij satan; de Heere schelde u, die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand, uit het vuur gerukt? En dan worden de vuile klederen van Jozua afgenomen. Zie, zegt de Heere, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen. Dies zeg Ik: laten ze een reine hoed op zijn hoofd zetten. En ze zetten die reine hoed op zijn hoofd en ze trokken hem klederen aan; en de Engel des Heeren stond daarbij (Zacharia 3:1-5).

Wel, hier voor Pilatus, zien wij hoe Sions Borg en Koning de vuile klederen van Zijn uiverkoren, maar in zichzelf zo zwarte bruidskerk heeft opgenomen en aangetrokken. Voor Hem de spotmantel, voor Zijn volk de wisselklederen, de mantel der gerechtigheid en der heiligheid. Op Zijn hoofd de doornenkroon, opdat Zijn kinderen de erekroon zouden dragen, en het eeuwig zouden zingen: door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen! O, welk een Koning is toch Koning Jezus! Hij heeft een troon, een troon der genade, waar de smekelingen hun verzoekschriften mogen neerleggen, om geholpen te worden te bekwaamer tijd. Hij heeft Zijn herauten, die voor Hem uitgaan om de weg te bereiden. Hij heeft Zijn getuigen, die hun leven niet liefhebben voor zichzelf. Hij heeft een paleis, waarin Hij nu woont, in het Jeruzalem, dat Boven is. Daar wandelt Hij temidden van de gouden kandelaars, terwijl Hij de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt. Mijn Koninkrijk is niet van hier! Het is voor Pilatus geheimtaal. Veel erger nog: Pilatus neemt het, neemt Hem niet serieus. Hij kan erom glimlachen. Vandaar die spotmantel en die doornenkroon. Straks geeft Hij Jezus over om gekruisigd te worden. En dan hangt Hij daar aan het vloekhout der schande. Boven Zijn hoofd dat plankje, met het opschrift: Jezus, de Nazarener, de Koning der Joden! Smartelijk, smadelijk, schandelijk! Maar zo moet het, en zo wil Hij het! Om de eer van Zijn Vader en om het heil van Zijn onderdanen. Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; het is niet van hier! Dat geldt ook van Zijn onderdanen: niet van hier, maar van Boven geboren, uit God geboren. Niet van hier, en toch hier! Van Boven geboren om in het rijk van deze Koning in te gaan, om de vrede van dit rijk te smaken, om de wapenrok van deze Koning te dragen, om de eer van deze Koning te bedoelen en te zoeken, om de lof van deze Koning te

bezingen, hier nog stamelend en telkens weer onderbroken, maar eens eeuwig volmaakt:

*Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven',
Ga al het schoon der mensen ver te boven!*

Werden de snaren van onze ziel al op dit lied afgestemd?

Ds M. Vlietstra

Van de administratie

Deze keer ontvingen we 2 opgaven voor nieuwe abonnees. Wie heeft nog familieleden of kennissen, die ons blad niet lezen? Probeer ze abonnee te maken. We noteren ze graag. Hartelijk dank voor de ontvingen giften tot een bedrag van f 1.437,-.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de redactie

Inhoud

Ds. P. den Butter vervolgt zijn serie over de brief van de apostel Paulus aan de Filippenzen. Ds. H. Polinder schrijft verder over 'Des Christens groot interest' van William Guthrie. Ds. J.H. van Dijk gaat verder met het schrijven over "Ga de dominee voorbij?"

Ontmoetingsdag Sliedrecht

D.V. zaterdag 18 april in de Chr. Geref. Kerk Bethel te Sliedrecht.

's Morgens half 11:

opening: Ds. P. van Zonneveld.

Spreeker: Ds. G. Bouw.

's Middags 2 uur:

opening: Ds. K. Visser.

Spreeker: Ds. L.W. van der Meij.

Sluiting: Ds. M.C. Tanis.

Verschijningsdata komende nummers

Nummer 8 van deze jaargang van ons blad zal D.V. verschijnen donderdag 16 april. De copy hiervoor dient dinsdag 7 april binnen te zijn.

Nummer 9 zal D.V. 7 mei verschijnen, dat is dus een week later dan gebruikelijk. Copy binnen woensdag 29 april. Zouden alle scribenten met deze data rekening willen houden? Bij voorbaat hartelijk dank voor de medewerking.

AvH

Paulus en de Filippenzen (15)

"En dit vertrouwen en weet ik, dat ik zal blijven en met u allen zal verblijven tot uw bevordering en blijdschap des geloofs; opdat uw roem in Christus Jezus overvloedig zij aan mij door mijn tegenwoordigheid wederom bij u"
(Fil. 1:25, 26)

Paulus heeft aan de Filippenzen verteld van het dilemma waar hij zich voor geplaatst zag. Blijven of heengaan? In het vlees blijven om nog verder te mogen arbeiden in het Evangelie, of sterven en zo altijd met Christus zijn? Wat zal hij kiezen? Het laatste is verreweg het beste. Maar het eerste is nuttiger met het oog op de Filippenzen. Waar zal hij de voorkeur aan geven?

De keus

In de verzen 25 en 26 laat Paulus weten dat hij gekozen heeft. En zijn keus is helemaal overeenkomstig Gods keus. Paulus begeert te blijven en hij weet en vertrouwt dat God hem zal laten blijven, omdat Hij nog een taak voor Paulus heeft.

Hoe weet Paulus dat? niet doordat God hem dat uitdrukkelijk heeft geopenbaard. In 2:23 horen we van Paulus dat Hij in dit opzicht Gods plannen niet kent. Hij moet nog maar zien hoe de dingen gaan zullen.

Er zijn wel eens situaties in het leven van de apostel geweest dat hij heel zeker wist hoe de dingen zouden gaan. Dat was dan omdat de Heere hem duidelijk had geopenbaard hoe het zou zijn. Een voorbeeld hiervan vinden we in 2 Tim. 4, waar Paulus als zijn overtuiging uitspreekt, dat de tijd van zijn

ontbinding aanstaande is. Als hij dit schrijft, weet hij, dat er geen vrijlating meer zal volgen. Maar op het ogenblik, dat hij de brief aan de Filippenzen schrijft zijn de dingen allemaal niet zo duidelijk voor hem. Als hij de Filippenzen dan toch vertelt van zijn verwachting dat hij zal worden vrijgelaten en dus in leven zal blijven is dat niet gegrond op openbaring, maar meer op een innerlijk gevoelen.

Overigens - en dat is belangrijker - is hij het er allemaal mee eens, als het zo zal gaan. Waarom? Omdat hij weet dat zijn arbeid niet ijdel zal zijn in de Heere. Zijn werk zal nog van nut zijn met name voor de Filippenzen. En waarop zal zijn werk voor hen dan gericht zijn? Op hun vooruitgang en groei in het geloof en de blijdschap van dat geloof.

Paulus ziet zijn werk dus allereerst betrokken op het geestelijk belang van medemensen, in dit geval de mensen in Filippi. Ze zijn daar nog zo onervaren in het geloof. Ze hebben nog zo hard leiding en onderwijs nodig. Ze moeten nog opwassen en toenemen in de kennis en in de genade van Christus. Ontbreekt die vooruitgang dan zal er geen stilstand zijn, maar achteruitgang. Zo is dat in geestelijke zaken. Is er geen vooruitgang dan is er verdorring en onvruchtbaarheid. Bovendien zal dan de eer en de heerlijkheid van Christus niet bevorderd worden. Is er daarentegen wel vooruitgang, dan zal dat wel tot eer van Christus zijn. En voor die eer van Christus wil Paulus leven. Daarvoor wil hij werken als hij nog weer in de gelegenheid zal zijn om de Filippenzen te bezoeken. Ja, Paulus

is bereid om zijn eigen persoonlijke belangen opzij te zetten. Al is voor hem sterven en met Christus zijn verreweg het beste, hij wil desnoods zijn gaan naar de hemel wel uitstellen, als hij hier nog wat dienstbaar kan zijn aan heil van Gods kerk en daarin aan de verheerlijking van zijn Zaligmaker.

Te optimistisch?

Misschien denkt iemand, dat Paulus hier toch wel een erg optimistisch geluid laat horen. Grijpt hij niet te hoog als hij zegt dat zijn werk tot bevordering van het geloof en de blijdschap des geloofs zal zijn? Kan iemand er zo zeker van zijn dat zijn werk vrucht zal dragen? Weet Paulus dan niet dat het zaad van het Evangelie ook op plaatsen kan vallen, waar het onvruchtbaar blijft?

Dat weet Paulus wel terdege. Dat heeft hij in zijn loopbaan ook meer dan eens meegemaakt. Hij weet wat het is om als een zaaier voort te gaan, al wenende. Maar hij weet ook wat anders. En dat is, dat naar Gods belofte het uitgestrooide zaad niet allemaal op steenachtige plaatsen of tussen de doornen vallen zal. Gods Woord zal niet ledig tot Hem wederkeren, maar het zal doen al wat Hem behaagt. Ook dat heeft Paulus in zijn leven zien gebeuren. Hij heeft gezien dat het Woord wel degelijk kracht doet en vrucht draagt. En in het vaste vertrouwen, dat de Heere het zo weer zal doen mag Paulus geloven, dat zijn werk niet tevergeefs zal zijn.

Ook onder de Filippijnen niet.

De arbeid in het Evangelie kan wel eens lijken op een ploegen op rotsen. Of, als we het beeld van het zaaien vasthouden, dan komt de vraag wel eens boven of er echt wel iets van het zaad opkomt.

Is niet alles tevergeefs?

Houdt vast dat op Gods akker geen wonderbomen groeien. Wonderbomen zijn trouwens ook weer wonderlijk snel verdwenen, zoals in de geschiedenis van Jona blijkt. Maar het Evangeliezaad zal toch eens vrucht dragen. Op Gods tijd. Nee, het komt niet altijd terstond op. Het is ook niet altijd in opzienbarende dingen zichtbaar. God neemt vaak de tijd. Dat kan Hij doen, want Hij heeft immers de tijd. Maar de arbeid is niet tevergeefs, hoeveel teleurstellingen er ook moeten worden geïncasseerd.

Wiens belang?

Let nog eens op Paulus' dilemma. Ontbonden worden brengt alleen maar

voordeel voor hem. Blijven in het vlees is van meer nut met het oog op de Filippijnen. Wat moet hij kiezen? Door welke motieven moet hij zijn keus laten bepalen? Hij is besloten zich te laten leiden niet door wat hem voordeel brengt, maar door wat van nut is voor anderen. Alle eigenbelang is Paulus vreemd.

Zo schrijft hij ook aan de Corinthiërs. "Niet zoekende mijn eigen voordeel, maar het voordeel van velen, opdat zij mochten behouden worden" (1 Cor. 10:33). Dat is de instelling van de apostel. En in dit opzicht is hij een navolger van Christus.

Deze instelling confronteert ons echter wel met het probleem in het leven van veel mensen. Waar draait het om in veler leven? Wat staat er in het middelpunt? Eerlijk onderzoek van onszelf op dit punt zou wel eens tot het resultaat kunnen leiden, dat we ontdekken dat wij zelf zo vaak in het middelpunt staan en dat alles ten diepste om onszelf draait. Zeker, andere mensen hebben dat misschien eerder in de gaten dan dat we het zelf beseffen. Maar in veel van de dingen die we zeggen en doen komt openbaar dat we door een zelfzuchtige instelling beheerst worden. In ieder geval is één ding dan zeker: Dan is in ons niet de gezindheid, die in Christus Jezus was.

Vaak is die instelling waarin de mens zelf in het middelpunt staat zichtbaar in het stuk van de zogenaamde christelijke vrijheid. Met een beroep op die vrijheid staan velen zichzelf allerlei dingen toe, waarmee zij - en dat weten ze wel! - anderen ergeren en aanstoot geven. Wat wordt er op die manier ook in onze gemeenten veel schade aangericht. Alsof Gods Woord voor dat kwaad niet heeft gewaarschuwd. Is vergeten dat Paulus daarover geschreven heeft en dat hij zegt, dat hij geen vlees zou eten in der eeuwigheid als hij met dat vlees-eten zijn broeder zou ergeren? (1 Cor. 8:13).

Laten we ons eens spiegelen aan Paulus. Hij was niet op zichzelf bedacht, maar op datgene wat voor de ander van nut zou kunnen zijn. Zo hoort het toch?

De eer van Christus

En dat gaat het Paulus ook nog niet eens alleen om de Filippijnen. Er is nog iets anders wat hem nog nader aan het hart ligt. Als hij spreekt over het doel van zijn leven, wat zegt hij dan? Wat staat hem voor ogen als hij zijn krachten zal besteden aan het zoeken van het heil van de Filippijnen? Wat

hem daarbij voor ogen staat is de heerlijkheid van Christus. Hij moet worden groot gemaakt. Dat zei Paulus ook al in vs. 20: Christus zal groot gemaakt worden. En als hij uit de gevangenis zal worden losgelaten en nog weer verder mag met zijn werk, dan zal dit doel - de verheerlijking van zijn Zaligmaker - zijn motief zijn. Dat is het wat hem voor ogen staat.

Elk mens wil wel langer leven, nietwaar? Ook al zijn we de zeventig jaar - de leeftijd van de sterken - al gepasseerd. Maar stelt u zichzelf eens de vraag waartoe u langer zou willen leven. Is dat om onze eigen plannen te kunnen uitvoeren? Of is dat om nog langer gelegenheid te hebben ons aan onze eigen begeerten te kunnen overgeven? Of om te bewijzen dat we toch echt wel iemand zijn en dat anderen wel degelijk met ons moeten rekenen? Voor Paulus was het levensdoel: vruchtbaar zijn met het oog op de eer van Christus. En als zijn leven niet aan dat doel zou beantwoorden dan zou het voor hem ook niet meer de moeite waard zijn geweest.

Ook dit is een bewijs van echte godzaligheid. Die godzaligheid leert ons bidden: Heere, laat me niet zolang leven, dat ik in mijn ouderdom nog teniet zou doen wat ik in eerdere perioden van mijn leven heb mogen bereiken.

Wat gebeurt zo iets vaak. Denk eens aan allerlei koningen in Israël. Denk eens aan Salomo. Zijn regering begon zo mooi. We herinneren ons zijn gebed om wijsheid om daardoor in staat te zijn over Israël te kunnen regeren. En later? Zijn harem werd al groter. En zijn vele vrouwen neigden zijn hart zodat hij de afgoden ging dienen. Wat een schade berokkende hij daarmee aan zichzelf en aan zijn volk!

Denk ook eens aan Asa. Prachtig is het gebed dat we van hem lezen als hij in groot gevaar verkeert als de vijanden het bestaan van zijn volk bedreigen. Prachtig is ook de reformatie die hij tot stand mag brengen onder zijn volk. Maar later? Als hij oud geworden is en als hij een kwaal aan zijn voeten krijgt, vertrouwt hij meer op de dokter dan op de Heere. En als de Heere een profeet naar hem toe stuurt om hem te vermanen, wordt hij boos op die profeet en laat hij hem een pak slaag geven. Dwaze oude man, die op die manier afbreekt wat hij in zijn jongere jaren had mogen opbouwen. Je zou bijna zeggen: Had God Asa maar eerder uit het leven weggenomen.... Voordat hij zulke dwaze dingen had kunnen doen.

Ja, wat mag Gods kind wel veel vragen of de Heere hem voor de dwaasheden van de oude dag wil bewaren. Wanneer heeft ons leven waarde? Toch alleen als het besteed mag worden in de dienst des Heeren en toegewijd is aan Gods eer.
Wat ligt hierin ook een ernstige waar-

schuwing aan het adres van onbekeerden. Hun leven is helemaal op zichzelf gericht. God heeft er geen plaats in. Besef toch, dat het eerste beginsel van het ware discipelschap is: Die verloochene zichzelf...

Den Butter

Des Christens groot interest (8)

Ter afsluiting van het hoofdstuk over het nieuwe leven als kenmerk van het toebehoren van Christus, spreekt Guthrie over de gemeenschap met God. Hij gaat in op de aanvechting die er kan zijn in het leven van een gelovige dat hij de gemeenschap met God niet in die sterke mate ervaart zoals de Schrift daarvan op sommige plaatsen spreekt. Het gebrek aan die krachtige gemeenschap met God is een oorzaak om te twifelen of ik werkelijk deel heb aan Christus.

Gemeenschap met God

Wij verstaan onder de gemeenschap met God vaak de gevoelige tegenwoordigheid van de Heere, waardoor wij op een bijzondere wijze versterkt en verkwikt worden. Maar de gemeenschap met God in eigenlijke zin is de band die er tussen God en de zondaar gelegd is door de Heilige Geest. We zouden kunnen zeggen dat dit de geloofsgemeenschap is tussen God en de gelovige. Deze geloofsgemeenschap is onverbreekbaar. Maar er is ook de gevoelige gemeenschap met God, die voortvloeit uit de geloofsgemeenschap. De gevoelige gemeenschap met God wil zeggen dat wij heel sterk in onze ziel de nabijheid van de Heere ervaren. Maar deze gemeenschap ervaart een gelovige niet altijd even sterk. Wanneer wij de gevoelige gemeenschap met de Heere niet ervaren, worden we zo vaak heen en weer geslingerd of de Heere wel echt met ons begonnen is. Maar de echtheid van het geloof hangt niet af van de mate en de diepte van onze bevindingen. Het geloofsleven kent ook zijn tijden van geestelijke duisternis en het gevoel dat de Heere ons verlaten heeft.

Het geloof zoekt de Heere ook in zulke tijden in Zijn Woord. Het gedurige vertrouwen op de Heere en op Zijn Woord ook in zulke perioden, wil de Heere weer gebruiken om ons opnieuw iets te laten ervaren van Zijn gemeenschap. Op deze manier spreekt Guthrie ook over de omgang met de

Heere. Elke gelovige kent de omgang met de Heere. Een oprechte gelovige wandelt naar het Woord van God en voor het aangezicht van God, Die ons hoort en ziet. Een gelovige is zich bewust van de Heere, zoals Psalm 139 daarover spreekt. Maar er is ook een gevoelige omgang met de Heere. We ervaren dan Zijn aanwezigheid in hoge mate. Maar ook van dit laatste geldt dat niet alle kinderen van God even sterk en even vaak deze omgang beleven. De gelovigen hebben een vrije toegang tot God door de Heere Jezus Christus. Van Gods kant uit is er altijd die open toegang tot Hem. Maar de gelovigen ervaren dat niet altijd zo. Een gelovige kan met Job ondervinden dat de Heere Zijn aangezicht verbergt en dat de Heere Zich houdt als een vreemde, Job 23:3, 8, 9. De toegang tot God is er door Christus, maar een gelovige ervaart niet altijd die vrije toegang. Die ervaring van de gelovige hoeft hem niet in de weg te staan om toch zich het eigendom van Christus te weten. "Zij zijn allen (= de gelovigen) nabij gebracht door het bloed van Christus en staan niet meer van verre, omdat de dodelijke vijandschap tussen God en hen is weggenomen. Maar in de tweede betekenis (= ervaring van de vrije toegang tot God) hangt de toegang af van het welbehagen van de Heere. De gelovigen zijn vrij zichzelf die toegang te verhinderen, totdat het de Heere behaagt deze genadig weer te verlenen. De toestand is dus niet steeds gelijk. Aangaande de staat van een mens behoeft dus hieromtrent geen twijfel te bestaan."

Vrijmoedigheid

Guthrie gaat ook nog in op de vrijmoedigheid om tot God te naderen. Velen kunnen alleen geloven dat ze een kind van God zijn op het moment wanneer ze een ernstige drang voelen in hun hart om te bidden en ze hun hart voor de Heere kunnen uitstorten. "Maar deze gemeenschap van de Heilige Geest is erg afhankelijk van het vrij-

machtig welbehagen van de Heere. Hij bepaalt de tijd en de mate." De kinderen van God hebben niet altijd die vrijmoedigheid in het gebed. Tegelijk zegt Guthrie dat de Heilige Geest door Zijn invloed ons deze gestalte vaker wil geven dan wij doorgaans denken. We mogen de Heere bidden om de krachtige werking van Zijn Heilige Geest in ons hart. Want door het geloof wil de Heere ons ook Zijn genade doen ervaren. Al is het gevoel geen grond voor de zekerheid van het geloof, toch geeft de Heere in de weg van het geloof de ervaring van Zijn genade. Tot die ervaring hoort ook dat wij vrijmoedig tot God mogen gaan in onze gebeden en met onze noden.

Gebedsverhoring

Ook op dit punt is er soms onduidelijkheid. Elke gelovige die tot God komt in het gebed op grond van Christus' werk, is gehouden te geloven dat de Heere het gebed verhoort en ons geeft wat goed is. Het gelovige gebed legt de begeerten aan de Heere voor en vertrouwt erop dat de Heere ze verhoort zoals Hij wil. Maar er is ook een verhoring van het gebed die ik in mijn hart mag ervaren. Guthrie zegt dat deze laatste verhoring lang niet altijd voorkomt in het leven van een gelovige. Hij noemt het voorbeeld van Hanna. Maar zo'n ervaring en beleving van gebedsverhoring is geen voorwaarde voor de zekerheid van onze genadestaat.

Wie zijn begeerten en noden aan de Heere voorhoudt in de Naam van de Heere Jezus Christus, mag gelovig erop vertrouwen dat de Heere het gebed verhoort. Nee, niet altijd zoals wij het willen. Maar Hij verhoort het gebed zoals Hij wil en zoals het Hem goeddunkt. Hij weet immers volgens Zijn eigen Woord wat Zijn kinderen nodig hebben. Hij is de Vader in de hemelen, Die hen leidt.

Getuigenis van de Heilige Geest

Tenslotte gaat in Guthrie nog in op het getuigenis van de Heilige Geest. "Het getuigenis van de Heilige Geest is niets anders dan de invloed van de Heilige Geest op het geloof, waardoor het geloof tot volle zekerheid komt." Het getuigenis van de Heilige Geest is dat de Geest eerst het licht laat vallen over het Woord. Het Woord laat zien wat Gods werk is in het leven van een mens. Door de Heilige Geest zien we Gods werk vanuit het Woord in ons eigen hart en leven. Onze geest gaat ook getuigen. En de Heilige Geest

getuigt mee met onze geest dat wij kinderen van God zijn. Zo komen we tot de volle zekerheid van het kindschap. De manier waarop Guthrie hier ook over spreekt, geeft aan dat niet alle kinderen van God dit getuigenis hebben of ervaren. "Toch kunnen wij vermoeden dat sommige oprechte vromen hun leven lang hieraan geen deel hebben", Hebr. 2:15. Hieraan verbindt Guthrie een bijzondere ervaring van de gemeenschap met God door de Heilige Geest. "Het geloof wordt hier zo volkomen verzekerd, dat het geheel opgaat in de voelbare tegenwoordigheid van God. Deze zaak is niet aan alle gelovigen gegeven. Deze openbaring (Guthrie noemt het voorbeeld van Maria in Joh. 20, waar Jezus haar naam noemt) wordt zo volstrekt naar het welgevallen van de Heere geschonken en is van zo korte duur of is zo snel weer verdwenen, dat niemand mag twijfelen aan zijn staat van genade, omdat hij dit niet kent."

Tot besluit van dit gedeelte zegt

Guthrie nogmaals dat we niet de bijzondere openbaring van de Heere als norm mogen nemen. De Heere is vrij om deze bijzondere openbaring te geven of ze te onthouden. "Velen staan naar zulke openbaringen, voordat zij door het geloof het Woord van God aannemen. Maar God heeft getuigd dat er voor de mensen in Jezus Christus genoeg leven is. En als zij door het geloof bevestigen dat God waarachtig is, dan zouden zij aan meer van deze voortreffelijke zaken deel hebben." Voor Guthrie staat het oprechte geloof in de Heere Jezus Christus op de eerste plaats. Hij heeft in het eerste deel aangewezen wat nu het oprechte geloof is en wat de Heere geeft of onthoudt in Zijn vrijmacht aan de gelovigen. Voor ons is van belang dat we het antwoord weten op de vraag of wij oprecht in de Heere Jezus Christus geloven. Op de vraag hoe wij deel kunnen krijgen aan Christus, gaat Guthrie in het tweede deel van zijn boek in.

H. Polinder

Gaat de dominee voorbij? (6)

Het is een goede zaak als predikers een zekere relativering kennen in de verwerking van de ambtelijke last(en), die zozeer op de ambtsdrager kan gaan drukken, dat hij eronder gebukt kan gaan. Met alle gevolgen van dien. Door die relativering wordt niets van de ernst en het hoge gewicht van zijn ambt teruggeroepen. Volgens veel kerkmensen gaat het niet gauw goed (in de kerk). Relativering is dan nodig. In dit verband heeft iemand de humor in de heilige dienst eens een gave van God genoemd (W.A. Wiersinga) om te kunnen overleven. Overdreven of niet? Ik vind het in ieder geval raak getypeerd en.... ik ga de werkelijkheid van deze woorden steeds meer als waar beleven. Wordt er niet veel te lichtvaardig gedacht over de schade, die een predikant, in hart en nieren, kan oplopen bij alles wat hij in de gemeente ontmoet? Welk een nadelige invloed kan het zelfs niet uitoefenen op zijn eigen geloofsleven? Ds. Blok vraagt er in ieder geval in een apart hoofdstuk onze aandacht voor! Wat hier geschreven wordt vóór dominees of over dominees, gaat echter niet alleen hen aan, maar niet minder alle leden der gemeente, die ernst maken met het voortdurend onderzoek van eigen hart en leven. Eerst wordt weer het 'geestelijke klimaat' belicht waarin even gemakkelijk als oppervlakkig

gesproken en gedacht kan worden over 'geloof' en 'geloven'. Enerzijds zijn er de moeiten in de worsteling om te kunnen geloven. 'Regeert God over alles, ook over alle leed vandaag?'. Anderzijds de weerbarstigheid van het menselijke hart, waarin elke aansluiting wordt gemist om te 'mogen' geloven. De mensen staan erg kritisch tegenover wat zij 'moeten geloven' (de geloofsinhoud) en niet 'kunnen geloven' (het missen van de ervaring). Zó staat en leeft de dominee vaak tussen de uitersten. Hij wordt geconfronteerd met de aanvechtingen van de gemeenteleden en hij constateert dat hij ook een mens is van deze tijd. Welke uitwerking heeft het moderne levensgevoel op hem en zijn huis? Er moet een oud gezegde zijn (ik kende het niet), dat als volgt luidt: 'Als de duivel in het dorp is, loopt hij eerst drie keer om de pastorie heen'.

De predikant en zijn geloofsleven

Vanuit het Schriftwoord 'Oefen uzelf tot godzaligheid' (1 Tim. 4:7b), waar het immers gaat om de opwekking tot een getrouwe ambtsvervulling, worden ons enkele toetsstenen tot zelfbeproeving aangereikt. Wie zich mag oefenen in een vroom leven, zal dat altijd moeten doen vanuit het sola gratia, het door genade alleen!

Vrucht dus van de geloofsgemeen-

schap met Christus, die door de verborgen werking van de Heilige Geest tot stand komt. Concreet komen in de oefening tot godzaligheid o.a. de zelfverloochening, de navolging en de overdenking van het toekomstige leven, aan de orde. Naar analogie van Calvijn. De zelfverloochening schijnt bij velen vandaag een besmet woord, maar het is en blijft voluit een bijbels begrip. Ja, zelfs een eerste vereiste. Onwillekeurig denken wij aan het woord van de apostel: 'Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was' (Fil. 2:5). De zelfzucht maakt veel kapot. Zij kweekt egocentrische mensen. Om niet te zeggen egoïstische! Het gevolg daarvan is weer de toenemende drang tot individualisering in kerk en samenleving. Het ik-gerichte denken. Wie zich mag oefenen in zelfverloochening, weet wat bescheidenheid is, gedraagt zich mild en zal respect weten op te brengen voor de (andere) naaste. Onmisbare eigenschappen voor een predikant! Alleen in die gezindheid, ongetwijfeld valt daar méér over te zeggen, zijn wij navolgers van Christus. Wij leven in de lijdenstijd, waar de prediking ons in het bijzonder behoort te richten op Hem, die voor de vreugde, die Hem was voorgesteld, het kruis heeft verdragen en schande veracht. Waarom valt het ons toch zo zwaar, wanneer wij werkelijk door het geloof op Jezus mogen zien, om onze oude natuur te doden en in een nieuw godzalig leven te wandelen? Als predikers en gemeente. Het gaat toch niet om ons, maar om Hem? Wordt dat gekend en gezocht in het kruisdragen? Weten wij van het sterven aan ons verdorven 'eigen ik'? Calvijn noemt als zegen van het kruisdragen o.a. de afbraak van onze hoogmoed en de scholing in zelfkennis en nederigheid. Hij wist waarover hij sprak. Hij stond immers zelf in de branding van de kerkelijke (geloofs)strijd van zijn dagen. Had hij daarom zoveel oog voor de betrekkelijkheid van het tegenwoordige- en de heerlijkheid van het toekomstige leven? Ons aardse leven is, volgens Calvijn, onzeker, vluchtig en ijdel. Indien de hemel ons vaderland is, wat is dan de aarde anders dan een oord van ballingschap?

Wat Calvijn beweerde, staat haaks op het tegenwoordige, autonome, denken van de mens. Deze staat op zijn vermeende rechten en heeft nauwelijks oog voor zijn plichten. Voor God en de naaste. Zelfverloochening en kruisdragen liggen ons niet.

Tot bezinning en tot bekering strekend, is de conclusie, die door Blok getrokken wordt als hij verder gaat met het woord van Paulus: 'Oefen uzelf tot godzaligheid'. Wij weten in welk verband de apostel dat schrijft. Vandaag de dag is er een overwaardering voor het lichaam. De instellingen, waar wij ons lichaam kunnen trainen, zijn niet te tellen. Zeker is het van belang aandacht te geven aan onze lichamelijke conditie. Maar waar is de evenredigheid met- of zelfs het hoger achten van de oefening van onze ziel? Oefening in de vreze des Heeren is heilzaam voor het toekomstige leven. Bijzonder actueel is het voorbeeld, dat dan wordt genoemd. 'Er zijn mensen, die midden in de nacht hun wekker laten aflopen om een bokswedstrijd op televisie te kunnen zien, maar ze kunnen op zondagmorgen niet uit hun bed komen om naar de kerk te gaan'.

Kan een dominee zalig worden?

Ik zou ditmaal willen besluiten met de waarschuwing van Dietrich Vorwerk, die al in 1912 gehoord kon worden. De schrijver van het boekje: 'Kann auch ein Pastor selig werden?'

Dominees kunnen niet zalig worden, zegt Vorwerk. Alleen zondaren worden zalig! Dominees verkeren meer dan andere mensen in het gevaar zich tevreden te stellen met surrogaten van bekering. Er is het gevaar dat je je theologische kennis stelt in de plaats van je bekering. Zou hij, wiens roeping het is verlorenen tot de zaligheid te leiden, zelf niet zalig worden? Zou hij, die anderen tot bekering roept, zelf onbekeerd kunnen blijven? De redding van anderen helpt ons, dominees, niets!

Het woord dat wij anderen uitdelen, hoeft ons nog geen nut te doen! Niemand wordt verzadigd doordat hij voor anderen brood snijdt en hun dat toereikt. Daarbij kan hij zelf op een ellendige manier van honger omkomen. Omdat dominees zo gemakkelijk de zegen, die zij anderen brengen, voor een eigen zegen aanzien. Omdat ze zo gemakkelijk het anderen tot bekering brengen met het zelf bekeerd-zijn verwarren, daarom is het nodig tot de dominees te zeggen: Bekeert u van uzelf!

De verzoeken voor een dominee zijn groot. Het ambt van een dominee is een publiek ambt. Hij vertoont zich in het publiek en laat zich daar horen. Men kan zijn ambt vergelijken met het werk van een toneelspeler (!). Beiden, dominee en toneelspeler, treden op

voor een groot publiek. Beiden willen indruk maken, bijval oogsten. Misschien niet zozeer voor zichzelf, maar dan toch voor wat ze brengen. Daarin ligt een verschrikkelijke verzoeking tot hoogmoed en ijdelheid, tot mensen willen behagen en effectbejag. Het bewijs voor de hoogmoed van vele dominees is hun ongeschiktheid om op een goede manier met collega's om te gaan, speciaal wel als zijzelf niet de eerste viool kunnen spelen, als een ander vollere kerken heeft dan zij. Let wel: dit werd alles in 1912 opgemerkt! Beschamend en ontdekkend.

Verder is er het gevaar dat er een contrast ontstaat tussen de woorden en het innerlijke leven van de prediker. Berekende en gemaakte gevoelsontroeringen, berekende en ingestudeerde gezalfdheid, in één woord: pastorale slimheid en pastoraal raffinement komen in de plaats van de echte Geest van Jezus Christus. In geen enkele stand, aldus Vorwerk, verkeert men in zo groot gevaar om de zonde tegen de Heilige Geest te bedrijven als in de 'domineesstand'. Want deze zonde is immers alleen daar mogelijk, waar volkomen heldere kennis der geopenbaarde waarheid zich verbindt met volkomen innerlijke afwending van deze waarheid. Een prediker is niet te verontschuldigen. Zijn verantwoordelijkheid is groot. Aan hem werd meer toevertrouwd, daarom wordt ook meer van hem geëist.

Kan een dominee zalig worden?

Wij hoorden eenmaal Petrus een soortgelijke vraag stellen: Wie kan dan zalig worden? Gelukkig voor prediker en gemeente, dat de Heere Jezus het laatste woord sprak: 'De dingen, die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God'.

J.H. van Dijk

Toerustingsconferentie Evangelisatie

"BEMOEIENIS EN GETUIGENIS"

De jaarlijkse toerustingsconferentie voor evangelisatie wordt dit jaar gehouden op D.V. 18 april in de Chr. Geref. Kerk te Harderwijk, E. den Herderstraat, hoek Laan 1940-45. De conferentie begint om 10.30 uur. Vanaf 10.00 uur is er koffie. Dit jaar is het thema: *"Bemoeienis en getuigenis"*. Er is een opleving van religieuzeiteit om ons heen waar te nemen. Wat

moeten we hiermee aan? Wat is de verhouding tussen Gods bemoeienis met deze wereld en de boodschap van het Evangelie? Onze eerste spreker, dr. P.J. Visser, gaat ons de visie van de zendingstheoloog dr. J.H. Bavinck doorgeven. Van Bavinck kunnen we veel leren wat betreft de tactvolle benadering van de mens van onze tijd, met het Evangelie. Drs. W.P. de Groot spreekt daarna over de praktijk van het doorgeven. Aan de orde komen presentatie, communicatie, organisatie, relatiepatronen maar ook de gemeentebouw. In de pauze zullen er boekenstands zijn van Bible League, Bunyan Stichting, I.Z.B. (Echo) en de stichting Gave (benadering asielzoekers). Na de pauze willen achtereenvolgens dhr. J. Vreugdenhil, voormalig pop- en house-muzikant en dhr. W. van Doorn, judoleraar en sportschoolhouder ons vertellen van hun wijze van getuigend bezig zijn. Tijdens een aansluitende forumbespreking kunt u met de sprekers van gedachten wisselen. De afsluiting van de conferentie is gepland om 15.15 uur.

Wilt u zelf een lunchpakket meenemen? Voor koffie, thee, melk en karnemelk is gezorgd.

Komt u met de auto, wilt u dan gebruik maken van het parkeerterrein achter de kerk? Iedereen is van harte welkom.

Deputaten Evangelisatie

COGG

Landelijke Conferentie Contact Organen Gereformeerde Gezindte met als onderwerp: "Wat is de aard van het Schriftgezag?"

De eeuwen door zijn er in de kerk van de Here Jezus Christus vragen over de aard van het Schriftgezag gerezen.

Hoe lezen we de bijbel? Wat wil het zeggen dat deze het Woord van God is? Is de bijbel überhaupt wel het Woord van God? Is er verschil in niveau, in kracht van verschillende bijbelteksten? Hoe brengen we diverse bijbelgedeelten met elkaar in verband? Het is maar een greep uit de vele vragen die op ons afkomen.

De wijze waarop al deze (en andere) vragen rond het Schriftgezag beantwoord worden is bij vele onderwerpen bepalend voor onze positie.

Te denken valt aan de vraag: Wie is Jezus? Wat is de bedoeling van Zijn komst op aarde? Te denken valt ook aan allerlei vragen die telkens op ethisch gebied rijzen. Wat heeft de Heere God ons in deze tijd via Zijn

Woord te zeggen? Het is genoegzaam bekend dat in de afgelopen maanden in de protestantse kerken in Nederland deze vragen op verschillende wijzen opgedoken en bediscussieerd zijn.

Het COGG heeft dan ook besloten haar landelijke conferentie te wijden aan het thema: **“Wat is de aard van het Schriftgezag?”** in te leiden door prof. dr. J.W. Maris.

Prof. Maris is hoogleraar in de dogmatische vakken aan de Theologische Universiteit van de Chr. Geref. Kerken, gevestigd te Apeldoorn.

Deze landelijke conferentie zal D.V. worden gehouden op vrijdagmiddag en -avond 24 april a.s. in de Aker te Putten.

's Middags zal prof. Maris zijn inleiding houden en 's avonds zal onder leiding van ds. D. Quant (voorzitter COGG), met de belangstellenden een discussie worden gevoerd omtrent het Schriftgezag.

De bijeenkomst begint 's middags om 15.00 uur en eindigt 's avonds om 21.00 uur.

De toegang is gratis.

Om ca. 17.00 uur is er een pauze met de mogelijkheid om deel te nemen aan een koffiemaaltijd.

Wil men deelnemen aan deze koffiemaaltijd dan kan dit door vooraf f 22,50 over te maken op gironummer 454.31.94 t.n.v. penningmeester COGG, Burg. des Tombesplein 83, Apeldoorn.

Hoe lees je de Bijbel?

Heeft de slang in het paradijs echt gesproken? Het begon met een catechismusprek en het eindigde met een breuk in de Gereformeerde Kerken (1926). Later ging het over andere dingen: de vrouw in het ambt. Geldt Paulus' "leerbod" nog wel na de emancipatie? En tegenwoordig gaat het over ethiek: het huwelijk. Moet het huwelijk in de kerkorde? Samen-opweg is er verdeeld over. Als je kinderen samen-wonen. Of anders geaard zijn. Het huwelijk is een instelling van God zegt de éne dominee. Daar dacht Salomo anders over dan wij, grapt de ander. Of homosexualiteit. De één citeert Romeinen 1: "schandelijke" praktijk! Wij weten inmiddels beter zei een theoloog.

De sleutel

Daarachter zit dezelfde vraag: hoe lees je de bijbel? Wat is de aard van het Schriftgezag? In welke kontekst staat de tekst? Paulus werd gedreven door de Geest, maar schreef in de Griekse

cultuur van het Romeinse rijk! De schrijver was een kind van zijn tijd. Wij lezers ook. Lezen we de bijbel niet in elke tijd met andere ogen? B.v. de tekst: "Zon sta stil". Maar staat er dan niets meer vast? Waar blijven we dan? Krijgen we dan geen slinkende bijbel? De bijbel is toch Gods Woord? Er is toch een "objectieve" waarheid! Of "gebeurt" waarheid juist in "relatie" met de lezers?

Wat "zegt" het woord mij? Wat "doet" het mij? Speelt de lezer dus zelf een rol in het verstaan van de tekst?

Theologen willen zich wetenschappelijk verantwoorden. Welke sleutel pas je toe? Wij noemen dat "hermeneutiek" (Hermes was een tolk). Maar dominees moeten elke zondag de tekst aan de gemeente uitleggen en toepassen op eigen hart en leven! "Verstaat gij wat gij leest?" Eenvoudige kinderen Gods kunnen diep ingeleid zijn: de Heere opende hun hart. dank zij de verlichting van de H. Geest. Maar moderne theologen klagen: de sleutel is verloren.

In alle kerken

Leven deze vragen wel in alle kerken van de Gereformeerde Gezindte?

Toch wel. De rechterflank zegt: de tekst over lang haar en hoofdbedekking van de vrouw geldt nog steeds. Maar die over tongentaal en profetie niet. Dat draaien charismatische kringen intussen om. Een moderne theoloog zegt: "verzoening" spreekt mij niet meer zo aan. In alle gevallen: hoe lezen wij de bijbel?

In april naar Putten!

Is er dan in het hele land geen smid die de sleutel maken kan? Het COGG heeft er voor zijn jaarlijkse conferentie een gezocht.

Het COGG is het bekende Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte. Zij hebben prof. dr. J.W. Maris gevonden. Hij promoveerde over de Pinksterbeweging en is nu hoogleraar dogmatiek aan de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Apeldoorn. Hij zegt dat er addertjes onder het gras van de hermeneutiek zitten. Hij wil nu uitleggen hoe goede gereformeerde theologie met de bijbel omgaat. aan de professor is wel gevraagd het niet te moeilijk te maken. De conferentie is juist ook bedoeld voor gewone gemeenteleden. De datum is D.V. vrijdag 24 april a.s. Lokatie: De Aker in Putten.

Aanvang 15.00 uur. Einde 21.00 uur.

"Het Troostboek"

Door persoonlijke omstandigheden is het werk aan de catechismusverklaring van Ds. J. van der Vlies blijven liggen. Het is de bedoeling om eind van dit jaar een volgend deel te doen verschijnen.

Ons nieuwe adres is:

Fam. J. Bassa

Menno van Coehoornsingel 2

2967 EC Langerak

Tel. 0184-601242

Boekbesprekingen

Drs. A.A. Teeuw, **Wilt u donor zijn?**

Een praktisch-pastorale handreiking bij orgaandonatie, verschenen in de serie praktisch en pastoraal, 64 blz., f 17,50, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon te Heerenveen.

Ieder van 18 jaar en ouder wordt met de in dit boek omschreven zaak geconfronteerd omdat een donorverklaring wordt of al is toegezonden en ingevuld dient te worden. Drie antwoorden kunnen gegeven worden: 1. Ik doe het wel, 2. Ik doe het niet en maak bezwaar, 3. Ik laat de beslissing over aan de nabestaanden.

In de pers is over deze zaak meermalen gepubliceerd. Voor- en tegenstanders zijn aan het woord geweest. In dit boekje wordt op blz. 42 terecht de vinger gelegd bij de technische visie op het lichaam van de mens: "In de eerste plaats mag een mens niet beschouwd worden als een samenvoegsel van allerlei organen. Bij de sterke vertech-nisering ontstaat dit risico helaas wel. Een technische visie op het lichaam en de organen maakt ze tot een mechanisme met verschillende onderdelen. Wanneer een van de onderdelen kapot is, behoeft slechts vervanging plaats te vinden. Orgaandonatie wordt op die manier, ruw gezegd, tot een 'grote onderhoudsbeurt'". Op blz. 51 wordt gesproken over de toegenomen medische macht en religieuze verering van de gezondheid. "We claimen niet alleen gezondheidszorg, maar ook gezondheid." Op blz. 57 lezen dat er mensen bevreesd zijn voor donatie vanuit de angst dat de doodscriteria niet voldoende gerespecteerd zullen worden. Wanneer we zien hoe wordt omgegaan met de voorschriften aan-gaande abortus en euthanasie kunnen we ons dat levendig voorstellen. Een verontrustend voorbeeld is weergege-

ven in de pers. En man was hersendood verklaard. De familie weigerde toestemming te geven tot orgaandonatie. De patiënt is weer bijgekomen en leeft nog. Dr. Jochemsen heeft geschreven in het blad van de VBOK en daarin de vraag opgeworpen wanneer de ziel het lichaam verlaat. Hij schrijft dan dat niemand dat kan constateren. Onze vraag is: Wat zijn hiervan de consequenties? Het boekje van drs. Teeuw reikt waardevol materiaal tot bezinning aan, waarmee we onze winst kunnen doen. Wat ons persoonlijk standpunt aangaande deze zaak betreft hebben we meer aarzelingen en bedenkingen dan drs. Teeuw.

John Angell James, Wat moet ik doen om zalig te worden? 149 blz., f 29,-, 2e druk, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen.

De ondertitel luidt: Bestuur en aanmoediging voor ieder die ernstig de zaligheid zoekt. Uit het Engels vertaald door mevr. G.H.C. Pas-Donker. De oorspronkelijke titel luidt: "The Anxious Inquirer after Salvation directed and encouraged." De auteur leefde van 1785 tot 1859. Vijfenvijftig jaar is hij predikant geweest in de grote stad Birmingham. Daar preekte hij elke zondag voor zo'n 1800 luisteraars.

In de inleiding van de hand van ds. W. Pieters staat dat de auteur soms schrijft op de rand van het remonstrantisme af. Een uitspraak als: "Christus is voor u gestorven", vinden wij meermalen opgetekend in het boek, wat strijdt met de leer van de beperkte verzoening. Ds. Huët vertaalde dit boek de vorige eeuw al eerder in het Nederlands. Deze predikant was duidelijk remonstrant. Hij dichtte bijvoorbeeld: "k Ben liever remonstrant met Christus in mijn hart, dan in 't noodlottig net van Jan Calvijn verward." Het is de vraag of de citaten van Calvijn in het voorwoord wel zo bedoeld zijn. We hebben moeite met diverse uitdrukkingen in het boek. We leven op blz. 17: "Christus is gestorven om u zalig te maken, God staat gereed om u te redden." Op blz. 99 lezen wij: "De eerste eenvoudige daad van het geloof is een zeker weten, dat Christus voor alle zondaren gestorven is, voor de hele wereld." Onzes inziens mogen we het wel zo zeggen dat er een gestorven Christus voor u is, maar niet dat Christus voor u gestorven is. Christus gaf Zijn leven immers voor de schapen. De wijze waarop geschreven wordt over het werk van de Heilige Geest doet denken aan de school van Saumur, een middenweg tussen Calvinisme en Arminianisme:

de verzoening is voor allen gebracht, maar de mens moet geloven. Er staan ook vele goede dingen in het boek, er klinkt bewogenheid in door, maar vanwege de gesignaleerde bezwaren kan ik het niet aanbevelen. Ik juich het daarom niet toe dat een tweede druk is verschenen. Het is beter boeken te lezen die geen verwarrende en onjuiste formuleringen bevatten.

Wulfert Floor, Werpt al uw bekommernis op Hem, 80 blz., f 17,50, Uitgeverij de Groot Goudriaan, Kampen.

Een vijftal oefeningen uit de bundel 'Eenvoudige Oefeningen' zijn door dhr. J. van den Brink verzameld. Ze gaan over de teksten: Johannes 10:11a, Psalm 73:1, 1 Petrus 5:7, Psalm 23:3a en Jesaja 30:19b. Spelling en interpunctie zijn aangepast. Als eerste kennismaking met de oefeningen van Wulfert Floor van harte aanbevolen.

Marian Schalk-Meijering, Een groot wonder in een klein bergdorp, 56 blz., f gebonden, f 8,95, Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam. Een verantwoord kinderboek om voor te lezen vanaf vier jaar en om zelf te lezen vanaf zes jaar.

- Wij verzorgen begravenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafnisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Tel. 0577 - 401689

Thuiszorg nodig?

Curadomi biedt de helpende hand vanuit een christelijke levensovertuiging. Ons personeel is gespecialiseerd in pijnbestrijding.

Curadomi

Organisatie voor thuiszorg

Zorg met een visie.
Bel tijdens kantooruren (0318) 54 82 65
buiten kantooruren 0900-82 12340 (spoed)

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

Zoek bij
ons

uw Bijbel of
boek

Verzending of
bezorging mogelijk

Bel 0184 - 412461

Burg. Winklerplein 25

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg
nodig en u bezit geen TV, bel dan
gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.